

Handboek

Hulp aan Oekraïense vluchtelingen vanuit je Hogelandster dorp

Versie 0.9 19 april 2022

Vakland Het Hogeland: Engbert Breuker & Louis Stiller

Vakland: Een leven lang leren met Het Hogeland als klaslokaal.

vaklandhethogeland.nl

Inhoud

1. Algemeen: Hoe kun je Oekraïense vluchtelingen hulp bieden?	p.4
1.1 Inleiding: wat gaan we doen in dit handboek?	p.4
1.2 Wat doet de gemeente en wat doen de provincie en het Rijk?	p.5
1.3 Wat doen andere partijen?	p.7
2. Wat kun je als dorp in het algemeen doen?	p.8
2.1 Inleiding	p.8
2.2 Stappenplan: hulp in zeven stappen	p.8
2.3 Stappenplan uitgewerkt	p.9
3. Wat kun je als dorp met veel particuliere vluchtelingenopvang doen?	p.14
3.1 Inleiding	p.14
3.2 Hoe organiseer je particuliere opvang?	p.14
3.3 Dorpshulp rond particuliere opvang: een voorbeeld	p.14
3.4 Stappenplan voor een dorp met veel particuliere vluchtelingenopvang	p.15
4. Wat kun je als dorp met een grote gemeentelijke opvanglocatie doen?	p.16
4.1 Inleiding	p. 16
4.2 Verschil met particuliere opvang	p. 16
4.3 Wat kun je als dorp doen voor de Oekraïners op zo'n locatie?	p. 17
5. Hoe bied je taallessen aan Oekraïners aan?	p. 20
5.1 Inleiding	p. 20
5.2 Inventariseer behoefte en aanbod	p. 20
5.3 Zoek een locatie en overleg met de docentengroep	p. 20
5.4 Maak een lesplan	p. 20
5.5 Zoek eventuele financiering	p. 20
5.6 Voer het plan uit	p. 21
6. Vragen en antwoorden	p. 22
6.1 Inleiding	p. 22
6.2 Belangrijkste vragen en antwoorden	p. 22
7. Belangrijkste (web)adressen	p. 25
<i>Bijlagen</i>	p. 26
- Bijlage 1. Rondzendbrief informatiemiddag Den Andel	p. 26
- Bijlage 2: Poster Informatie/vrijwilligersmiddag Warffum	p. 27
- Bijlage 3. Online formulier hulpopvang site Warffumhelpt.nl	p. 28
- Bijlage 4. Vrijwilligersinschrijfformulier bij de informatiebijeenkomst Den Andel	p. 29
- Bijlage 5 Inschrijfformulier van de stichting Groningen helpt Oekraïne	p. 30

- [Bijlage 6 Inventarisatie hulpaanbod Den Adel: huisvesting](#) p. 31
- [Bijlage 7 Methodes en materialen voor taallessen aan Oekraïners](#) p. 32
- [Bijlage 8 Voorbeelden van ondersteunings-, donatie- en hulpacties](#) p. 43

1. Algemeen: Hoe kun je als dorp Oekraïense vluchtelingen hulp bieden?

1.1 Inleiding: wat gaan we doen in dit handboek?

Nederland, Groningen en de Gemeente Het Hogeland kregen vanaf begin maart te maken met een uitzonderlijke situatie. Oekraïense vluchtelingen kwamen op allerlei manieren naar Nederland, Groningen en de dorpen van het Hogeland. Sommige Oekraïners kwamen op eigen gelegenheid, met eigen vervoer, anderen maakten gebruik van inderhaast opgezette busverbindingen, weer anderen werden opgehaald door vrienden of vrienden-van-vrienden en meegenomen naar Nederland, Groningen en het Hogeland. Binnen enkele weken wapperden overal en nergens blauwgele vlaggen en kregen dorpingen te maken met nieuwe, tijdelijke dorpsgenoten. Spontane acties kwamen op, verenigingen, kerken, en toevallige coalities van particulieren boden hulp – soms in samenwerking met de gemeente.

In dit *Handboek Hulp aan Oekraïense vluchtelingen vanuit je Hogelandster dorp* bundelen we de ervaringen, ideeën en inzichten van verschillende dorpen – en met name Warffum, Kantens en Den Andel – zodat ook andere dorpsgemeenschappen daarmee hun voordeel kunnen doen. (Input voor dit Handboek is uiteraard zeer welkom – laten we er samen verder aan werken!)

In dit eerste hoofdstuk willen we de verhouding schetsen tussen de activiteiten en regels van de overheid (Rijk/Provincie/Gemeente) en die van burgers en dorpsgemeenschappen. In hoofdstuk 2 tonen we wat voor hulp je vanuit je dorp kunt bieden. In hoofdstuk 3 gaan we dieper in op een situatie waarin er veel particuliere vluchtelingenopvang is, in hoofdstuk 4 focussen we op een situatie waarin er in je dorp een gemeentelijke vluchtelingenlocatie voor Oekraïners wordt gevestigd en in hoofdstuk 5 gaat het over taallessen voor deze mensen – een cruciaal onderdeel van de hulp, zoals blijkt uit de vraaggesprekken en enquêtes die onder andere in Warfheem te Warffum (70 vluchtelingen) werden gehouden. In hoofdstuk 6 staan de belangrijkste vragen en antwoorden rond de opvang van Oekraïners en in hoofdstuk 7 de belangrijkste (web)adressen. Een serie bijlages completeert het geheel.

1.2 Wat doet de gemeente en wat doen de provincie en het Rijk?

De situatie van de Oekraïense vluchtelingen is niet te vergelijken met die van andere vluchtelingen in Nederland. Oekraïners die een biometrisch paspoort hebben, mogen zonder visum vrij reizen naar de Europese Unie (EU). Zij mogen minimaal 90 dagen in Nederland verblijven en die periode wordt verlengd als dat nodig is. Oekraïners hoeven zich dus niet te melden als zij in Nederland aankomen en hoeven daarom ook niet direct asiel aan te vragen. Ook hoeven zij zich op dit moment niet te melden bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. Dit hoeft ook niet als de vrije termijn (of 'visum kort verblijf') al is verlopen.

Als Oekraïners in aanmerking willen komen voor voorzieningen in Nederland, moeten ze zich registreren in de Basisregistratie Personen (BRP) bij de gemeente (zie deze pagina over de gemeentelijke [inschrijving](#)). Medische zorg aan vluchtelingen uit Oekraïne wordt volledig vergoed via de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden (maar tandartszorg boven 18+ valt er niet onder, en is er alleen voor spoedgevallen). Er wordt geen bijdrage verwacht van de vluchteling zelf. Ziekenhuizen en andere zorgaanbieders die zorg verlenen aan onverzekerbare vreemdelingen kunnen subsidie aanvragen bij het CAK (Centraal Administratie Kantoor, zie h.7).

Gemeente Het Hogeland

Gemeente Het Hogeland vangt Oekraïense vluchtelingen op, heeft verplichtingen bij particuliere opvang en biedt in het algemeen steun en hulp. De gemeentelijke opvang gebeurt momenteel op verschillende locaties: Kantens (de woningen zijn van de Nationaal Coördinator Groningen), Leens, Kloosterburen en Lauwersoog. Locatie Warfheem werd op 15 april gesloten voor vluchtelingen, vanwege potentieel onveilige situaties.

De gemeente is op alle locaties verantwoordelijk voor bed, bad en brood, draagt zorg voor veiligheid, gezondheid, en probeert onderwijs voor leerplichtige kinderen te regelen. Daarnaast moet de gemeente ook de hier naartoe gevluchte Oekraïners die bij particulieren wonen inschrijven in het Basisregister (BRP). Pas als de mensen officieel ingeschreven zijn, hebben ze recht op een vergoeding (zie hoofdstuk 7 voor het webadres).

De gemeente heeft een aparte, uitgebreide [pagina](#) ingericht waar regels en tips staan en waar veel vragen worden beantwoord. Deze pagina is ook in het Oekraïens en het Russisch.

Provincie en veiligheidsregio

De [Veiligheidsregio Groningen](#) is op het hoogste provinciale niveau verantwoordelijk voor de opvang van Oekraïners in Groningen. Begin maart 2022 troffen de Veiligheidsregio Groningen en de tien Groninger gemeenten op verzoek van het Rijk al voorbereidingen voor de opvang van duizend Oekraïense vluchtelingen en dat is nog steeds in volle gang.

Oekraïners die zich via Ter Apel melden worden via de Veiligheidsregio Groningen naar een (GOO) Gemeentelijke Opvang Oekraïners geleid.

Rijksoverheid

De rijksoverheid is eindverantwoordelijk voor de opvang en veiligheid van Oekraïners. De verantwoordelijk instantie is de NCTV: de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, waaronder het Nationaal Crisiscentrum valt. Verder zijn er veel andere ministeries bij betrokken: het Centraal Orgaan opvang asielzoekers valt bijvoorbeeld onder het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De webpagina's over de opvang van Oekraïners is een gezamenlijke actie van drie ministeries: Justitie en Veiligheid, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Van de 5 miljoen vluchtelingen wereldwijd wil Nederland er op dit moment 50.000 opvangen.

Het Rijk heeft een uitgebreide website ingericht over de [situatie](#) in Oekraïne en over de [opvang](#) van Oekraïners. Op deze laatste pagina staat alles over de officiële [regels](#) rond de ondersteuning van Oekraïners in Nederland, particuliere opvang en informatie voor scholen. Vragen als: 'Ik wil vluchtelingen een logeerplek aanbieden. Hoe doe ik dat?' en 'Waar kunnen particulieren tijdelijke opvangruimte (kamer, etage, etc.) aanmelden voor Oekraïners?' worden hier beantwoord.

1.3 Wat doen andere partijen?

Niet alleen de overheid draagt zorg voor de ondersteuning en hulp aan vluchtelingen uit Oekraïne. Een groot aantal partijen heeft een aandeel in deze steun.

Stichting Groningen Helpt Oekraïne

De Stichting [Groningen Helpt Oekraïne](#) is een onafhankelijke stichting en richt zich op het praktisch ondersteunen van gemeenten en maatschappelijke organisaties bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en het bieden van humanitaire hulp. Door een groot netwerk van betrokken en kundige vrijwilligers, waarbij er gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise wordt er maatwerk geleverd. Je kunt hier je aanmelden als vrijwilligers, je initiatief of idee delen, geld doneren of je ingezamelde spullen kwijt. Dorpsverenigingen, vrijwilligers- en vluchtelingencoördinatoren kunnen met de stichting overleggen over de inzet van plaatselijke of regionale vrijwilligers.

TakeCare BNB

[TakeCareBNB](#) matcht vluchtelingen en gastgezinnen. Zowel gastgezinnen als vluchtelingen kunnen zich hier aanmelden. “Heb jij een kamer over? Voor gastgezinnen is de logeerperiode een bijzondere ervaring. De gast blijft maximaal drie maanden logeren. Je geeft je gast een warm welkom en een positieve start in Nederland.” Er is ook informatie voor gemeentes.

Vluchtelingenwerk Nederland

[VluchtelingenWerk Nederland](#) ondersteunt vluchtelingen en asielzoekers van het moment dat ze worden opgevangen in Nederland totdat ze zelfstandig hun weg hebben gevonden. Voor de Oekraïense vluchtelingensituatie hebben ze een aparte pagina gemaakt waarin informatie wordt gegeven over wat je als burger kunt doen: huisvesting aanbieden, vrijwilliger worden, solidariteit betuigen met de Oekraïnes, spullen/donaties aanbieden.

Refugeehelp

[Refugeehelp](#) is het online startpunt voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland en iedereen die zich voor hen in wil zetten. Pagina's in het Oekraïens, Russisch, Nederlands en Engels.

Giro 555

[Giro555](#) zamelt geld in bij uitzonderlijke humanitaire rampen en sluisst deze door naar hulporganisaties in en buiten Nederland. Giro555 verzamelt en deelt informatie over het rampgebied en rapporteert over hoe donaties zijn besteed. Dankzij alle giften kunnen de hulporganisaties achter Giro555 volop noodhulp verlenen aan Oekraïners, zoals onderdak,

sanitaire voorzieningen, schoon drinkwater, voedsel en medische hulp. De hulpgoederen die nodig zijn, kopen zij zoveel mogelijk ter plaatse in om kosten te besparen en om de lokale economie te stimuleren. Omdat de impact van de traumatische ervaringen groot is, zorgen ze ook voor psychosociale hulp. Voor Oekraïne is een grote actie gestart die inmiddels meer dan 160 miljoen euro opbracht.

Het Rode Kruis

[Het Rode Kruis](#) heeft een informatielijn geopend voor mensen die gevlucht zijn uit Oekraïne en voor iedereen die hen wil helpen. Via de WhatsApp-hulplijn kunnen mensen vragen stellen in het Oekraïens en Engels. Mensen kunnen een (voice-)bericht sturen naar +31 (0)6 48 15 80 53.

Eerste hulp ben jij (ehjb)

[Site](#) van de Veiligheidsregio Groningen voor het maken van een noodplan met je dorp of buurt.

2. Wat kun je als dorp in het algemeen doen?

2.1 Inleiding

Er zijn veel dorpsbewoners van Het Hogeland die graag iets willen doen voor de vluchtelingen uit Oekraïne. In feite kunnen ze drie soorten hulp bieden:

- Particuliere opvang van vluchtelingen en de hulp daaromheen (zie hoofdstuk 3).
- Gemeentelijke opvang van vluchtelingen (zie hoofdstuk 4) en de dorps hulp daaromheen: van vrijwilligers tot acties.
- Taalhulp/taallessen (zie hoofdstuk 5)
- Algemene hulp: donaties, sponsoracties (zie de paragrafen hierna).

Het streven is, vanzelfsprekend, om het aanbod van het dorp overeen te laten komen met de behoeftes en wensen van de Oekraïense vluchtelingen (en de instanties daaromheen).

Vraag je bij alle hulp eerst af wat de Oekraïners willen of zouden willen of wat de instanties daaromheen verlangen.

Om vraag en aanbod bij elkaar te brengen is het nodig om het aanbod vanuit de dorpen op Het Hogeland per dorp te bundelen, zodat de Oekraïners en de verantwoordelijke instanties niet overspoeld worden met, zeer goedbedoelde, individuele initiatieven waar misschien geen vraag naar is.

2.2 Stappenplan: hulp in zeven stappen

Stap 1: Formeer een kerngroep in je dorp die de hulp gaat coördineren.

Stap 2: Probeer de behoeftes en wensen van Oekraïners in en om je dorp in kaart te brengen, alsmede die van de verschillende hulpinstanties.

Stap 3: Organiseer een bijeenkomst in het dorp.

Stap 4. Breng het hulpaanbod op deze bijeenkomst in kaart, inclusief datgene wat de gemeente al doet.

Stap 5: Match het aanbod met de behoeftes en wensen van de Oekraïense vluchtelingen en de verschillende instanties eromheen (o.a. de gemeente).

Stap 6: Organiseer de hulp en deel deze met het dorp en de omgeving – waaronder de hulpinstanties en de gemeente.

2.3 Stappenplan uitgewerkt

Stap 1: Formeer een werkgroep in je dorp die de hulp gaat coördineren

Om chaos, dubbel werk en miscommunicatie te voorkomen is het nodig om een centrale werkgroep in je dorp te formeren. Een dergelijke werkgroep kan bestaan uit de vertegenwoordigers van belangrijke organisaties in een dorp (zoals in Warffum gebeurde) of juist uit dorpsbewoners die niet verbonden of betrokken zijn bij deze hulpinstanties (zoals in Den Andel). Deze groep heeft in ieder geval een voorzitter en een moderator/secretaris, een penningmeester (als er gezamenlijke donaties worden beheerd) en een publiciteitsmedewerker.

In Den Andel bestaat deze groep uit vier mensen. In Warffum werd de Werkgroep 'Warffum helpt Oekraïense vluchtelingen' opgericht. Deze bestond uit vertegenwoordigers van een aantal belangrijke organisaties en personen in het dorp, o.a. de Vereniging Dorpsbelangen, de Rotary Club Het Hogeland, de Protestantse Gemeente Warffum-Brede-Usquert, het festival Op Roakeldais, en de vrijwilligerscoördinator van Warfheem. Deze werkgroep verzamelde ideeën, geld en goederen voor de Oekraïense vluchtelingen en sponsorde daarmee initiatieven binnen het dorp.

Stap 2: Probeer de behoeftes en wensen van Oekraïners in en om je dorp in kaart te brengen – en die van de verschillende hulpinstanties om hen heen

Een van de grote vragen bij veel spontane dorps hulp is of deze wel in het belang van de vluchtelingen en hun omringende organisaties is. Hoe fijn en goedbedoeld ook: als er geen vraag naar een bepaalde vorm van hulp is, dan heeft deze weinig tot geen waarde voor de doelgroep – de groep gevluchte Oekraïners.

Hoe kun je deze behoefte in kaart brengen?

* Vraag aan instanties zoals Vluchtelingenwerk, Humanitas, het COA en de gemeentelijke locatiecoördinatoren naar hun ervaringen met deze vluchtelingen: wat missen ze en wat willen ze graag?

* Vraag aan de mensen die Oekraïners particulier opvangen wat voor hulp deze mensen zoeken: gezelschap, financiële ondersteuning, taal, werk, spullen?

* Houd het nieuws bij over de opvang van Oekraïners in Nederland en probeer te achterhalen welk soort hulp er het meest gevraagd wordt.

* Vraag het aan de Oekraïners zelf. Eind maart ondervroegen de locatiemanager en de vrijwilligerscoördinator van Warfheem in Warffum de Oekraïense vluchtelingenfamilies naar hun ervaringen tot nu toe, hun wensen en behoeften en de vragen die ze nog hadden. Doel van dit vragenrondje was om te weten te komen of ze tegen (grote) problemen aanlopen en vooral om in kaart te krijgen wat de vrijwilligers rond Warfheem (de bevolking van Warffum en omgeving) voor hen zou kunnen betekenen.

Wat bleek:

- Er was veel behoefte was aan duidelijkheid over procedures, inschrijving gemeente, school voor kinderen, reizen, huisarts, tandarts, ziekenhuis etc... (Daar kwam meteen een oplossing uit: twee keer per week een gezamenlijke informatiesessie, in aanwezigheid van een tolk.)

- Bijna unaniem gaf iedereen aan dat ze graag de Nederlandse taal willen leren (sommige ook Engels), om met ons te kunnen praten en beter beslagen ten ijs te komen als ze gaan werken. Ook daar werd meteen gehoor aan gegeven: binnen een week stonden de taallessen in de steigers.

- Verder gaf een aantal aan dat ze graag willen sporten – ook de volwassenen. Gymnastiek, sportschool, boksen. (En daar hoort ook kleding en schoenen bij.)

- Ze willen ook graag meer weten over de omgeving waar ze wonen, de regels en gewoontes van de plek waar ze wonen.

- Ze missen tijdschriften/boeken in het Oekraïens en soms schoolspullen voor de kinderen.

De vragen werden daarop gematcht met het aanbod, er werden vragen naar spullen gesteld op de Facebookgroep 'Het Prikbord van Warffum' en er werd een taallesgroep gestart.

Stap 3: Organiseer een bijeenkomst in het dorp

Breng zoveel mogelijk dorpsgenoten samen, om het aanbod binnen het dorp te inventariseren. In Den Andel hebben ze hiervoor een uitnodiging gemaakt en deze rondgestuurd. (Zie bijlage 1). In Warffum werd drie dagen voor de bijeenkomst een grote poster op belangrijke plekken opgehangen (zie bijlage 2), een mededeling gepost op de Facebookgroep 'Prikbord van Warffum' en werd een mailing verstuurd met een uitnodiging om op zondagmiddag naar de Kunstkerk te komen.

Stap 3a: Maak een gezamenlijke agenda

Maak een duidelijke agenda, waarin aanbod en vraag bij elkaar komen. Geef bijvoorbeeld mensen het podium die een beeld kunnen schetsen van de hulpvraag en van de hulporganisatie tot nu toe. In Warffum werd daarvoor een vertegenwoordiger van de gemeente (locatiemanager Warfheem) uitgenodigd die iets kon vertellen over wat de rol van de gemeente is bij de opvang, hulp en steun aan Oekraïners. Daarna kwam een groep FamilieBuddies op het podium die vertelden over hun project (zie h.4), gevolgd door een vertegenwoordiger van de stichting *Groningen Helpt Oekraïne*.

Stap 4. Breng het hulpaanbod op deze bijeenkomst in kaart

Het hulpaanbod in kaart brengen kan op drie manieren:

– Online. Tijdens en na de bijeenkomst: maak een webformulier en laat de mensen hierop inschrijven. Vraag naar personalia / aanbod / tijd (zie bijlage 3). Laat de inschrijving ook daarna voortduren en meldt de pagina op diverse (online) media.

– Formulier invullen. Maak een formulier en laat de vrijwilligers zich inschrijven: personalia, hun hulpaanbod en eventueel de tijd die ze wekelijks zouden kunnen uitruimen (zie bijlage 4).

– Maak gebruik van het inschrijfformulier van de stichting Groningen helpt Oekraïne (<https://groningenhelpt.nl>, zie bijlage 4). Dit laatste heeft als voordeel dat je zelf niet hoeft in te schrijven en dat er een grotere organisatie – ook breder dan je dorp – achter staat.

Stap 5: Match het aanbod met de behoeften en wensen van de Oekraïense vluchtelingen en de verschillende instanties eromheen

Na de bijeenkomst in Den Andel bundelde de kerngroep het aanbod in een Word-document (zie bijlage 5) en deelde het aanbod aan opvangplekken met de gemeente. Meteen werd van gemeentekant duidelijk dat de opvangplekken alleen complete huizen mogen zijn. Daarnaast kwam er verrassende aanbod uit dit aanbod, in de vorm van diensten die je van tevoren niet altijd kunt inschatten, bijvoorbeeld een Russische tolk en persoon die bleek te kunnen helpen bij traumaverwerking.

De ervaring in Warffum (met het formulier van de stichting *Groningen helpt Oekraïne*) was dat deze stichting weliswaar een snelle, gemakkelijke en breder inzetbaar instrument biedt, maar dat de vrijwilligerscoördinator daardoor zelf geen zicht meer had over de vrijwilligers die zijn dorp aanbod. (Dat kan liggen aan de relatieve nieuwheid van deze stichting.)

Stap 6: Organiseer de hulp en deel deze met het dorp en de omgeving – waaronder de hulpinstanties

Bespreek met de werk/kerngroep hoe de taakverdeling wordt. Wie gaat wat doen? Stel dan op basis van het aanbod lijsten samen met vrijwilligers, initiatieven, ideeën en aangeboden locaties. Bel of mail, ga in gesprek met deze hulpaanbieders en laat hen weten hoe en wanneer je weer met hen in contact treedt. Vrijwilligers denken vaak dat ze meteen ingezet worden en als ze niet direct gebeld/gemailed worden, zullen ze misschien afhaken.

Stap 7. Stel een vrijwilligerscoördinator aan

Een van de belangrijkste functionarissen in het geheel is bij grotere dorpen en bij een concentraties van vluchtelingen een vrijwilligerscoördinator. Die kan uit de werk- of kerngroep voortkomen of gevraagd worden, bijvoorbeeld door een vertegenwoordiger van de vereniging Dorpsbelangen. De taken die deze persoon uitvoert is de dagelijkse coördinatie van vrijwilligers, het opstellen van een (week)agenda (wie doet wat waar?), en het

bijeenroepen en het instrueren van groepjes vrijwilligers. Bovendien vormt deze persoon vaak de schakel tussen de vrijwilligers en de rest van het dorp, en ook tussen de vrijwilligers en de andere hulporganisaties. Bovendien is deze coördinator ook van groot belang als aanspreekpunt voor de gemeente en kan als zodanig het hulpaanbod afstemmen met de gemeente.

In Warffum bleek bijvoorbeeld een aantal NT2-docenten te zijn die ervaring hadden met het geven van taallessen aan vluchtelingen. De vrijwilligerscoördinator hield een bijeenkomst waar het doel van de taallessen werd besproken en vastgesteld, evenals de lesmethode en het -materiaal (zie ook hoofdstuk 5). Daarna werden de Oekraïners uit Warfheem tijdens een gezamenlijke sessie met de gemeentelijke locatiemanager gevraagd wat ze wilden leren (Nederlands/Engels), welke talen ze al enigszins kenden en hoe ze hun taalniveau inschatten. Vervolgens werd ook de kennis en ervaring van hulpinstanties als Humanitas, VluchtelingenWerk en het COA (Centrale Opvang Asielzoekers) gezocht, om de precieze doelstellingen, methode en het nodige materiaal te bespreken. Financiële ondersteuning voor de aanschaf van boeken en ander materiaal kwam van organisaties als de Rotary, de kerk van Warffum, de Vereniging Dorpsbelangen en giften van de dorpsbewoners. De vrijwilligerscoördinator speelde hier een grote rol in.

3. Wat kun je als dorp met veel particuliere vluchtelingenopvang doen?

3.1 Inleiding

Een van de situaties die zich in je dorp voor kan doen, is dat er een veel particuliere opvang is voor Oekraïense vluchtelingen. Dat betekent dat je dat je als kern- of werkgroep hulp en ondersteuning aan deze groep en de opvangs kunt bundelen, en kunt proberen te bemiddelen naar andere instanties zoals gemeente, scholen, arbeidsbemiddelaars, taallessaanbieders en VluchtelingenWerk.

3.2 Hoe organiseer je particuliere opvang?

De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van opvang aan Oekraïense vluchtelingen in Nederland. Oekraïners mogen ook logeren bij vrienden, familie of kennissen. Oekraïners die visumvrij in Nederland verblijven staat het vrij te logeren bij familie, kennissen of particulieren. De meeste Oekraïners kunnen zich inschrijven in de BRP bij de [gemeente](#) (zie hoofdstuk 6 en 7).

Er is een aantal manieren om Oekraïners in je huis op te vangen. Particulieren kunnen de Oekraïners zelf ophalen (hoewel dat wel risico's met zich meebrengt) of zich aanmelden bij [TakeCareBNB](#). Een derde mogelijkheid is om de opvangplekken te bundelen en aan de gemeente aan te bieden. Deze kan dan een schouw organiseren waarin vastgesteld wordt wat goede opvangplekken zijn. Als dorp kun je er zo voor zorgen dat de gemeente meer opvangplekken heeft. In Den Andel gebeurde dit op deze manier.

3.3 Dorpshulp rond particuliere opvang: een voorbeeld

In het Westerkwartier werd in de dorpen Feerwerd, Garnwerd en Ezinge een hulpsysteem rond particuliere opvang. In deze dorpen hadden particulieren Oekraïners op zo'n tien locaties opgevangen (en er komen nog meer). Ook hier (zie 2.3) werd een informatiemiddag op een zondagmiddag gehouden in het Dorpshuis, waarin de situatie aan het dorp werd uitgelegd en hulp en ondersteuning werd gevraagd. Er werd een gespreksronde gehouden waarin de dorpsbewoners konden vertellen wat ze zouden willen doen. Daar kwam onder andere uit dat er iemand met juridische ervaring was, die de regels, wetten en procedures wel wilden uitzoeken.

Naar aanleiding van de informatiemiddag werd er een *appgroep* aangemaakt van gastgezinnen en betrokken vrijwilligers waarin hulpvraag en -aanbod bij elkaar kwamen. Ook werd er een kerngroep geformeerd met een coördinator die onder andere contact opnam met de gemeente over de te volgen procedures. Daarop werd duidelijk wat er verlangd werd

en gingen de gastgezinnen met hun Oekraïense mensen naar de gemeente om zich in te schrijven in het basisregister. Er is inmiddels ook contact met VluchtelingenWerk die deze kerngroep rond de vrijwilligers van advies voorziet.

De zondagmiddag-gespreksronde werd ondertussen om de twee weken voortgezet om ervaringen, ideeën en tips te kunnen delen.

Leerplichtige basisschoolkinderen gaan ondertussen naar een van de scholen in een van de drie dorpen. Voor vervoer wordt gezorgd door de vrijwilligersgroep. Op de school is zowel plek voor de onlinelessen die de kinderen uit Oekraïne ontvangen, als voor de reguliere lessen.

Omdat de inschrijving in het basisregister nog even op zich liet wachten (per gemeente is dit verschillend geregeld), hebben de betrokkenen een inzameling gehouden en de Oekraïense mensen van geld voorzien, tot de eerste rijksuitkering binnenkwam.

Er zijn natuurlijk nog allerlei wensen die niet meteen kunnen worden ingewilligd. Zo willen de gastgezinnen en de vrijwilligers ook graag dat er iets wordt gedaan aan traumaverwerking en daar wordt nog naarstig naar gezocht.

3.4 Stappenplan voor een dorp met veel particuliere vluchtelingenopvang

Stap 1. Probeer een kern- of werkgroep te formeren.

Stap 2. Kondig een informatie/gespreksmiddag aan in het Dorpshuis (of elders)

Stap 3. Zorg dat iedereen aan het woord komt en noteer het hulpaanbod en de –vraag

Stap 4. Stel een coördinator (of meer) aan die dingen regelt

Stap 5. Maak een appgroep aan waarin je vraag en aanbod kunt matchen

Stap 6. Laat de coördinator (of iemand anders) contacten leggen met gemeente, scholen, VluchtelingenWerk, etcetera.

Stap 7. Zorg zo snel mogelijk voor inschrijving in het basisregister (BRP: BasisRegister Personen).

Stap 8. Houd regelmatig informatie- en gespreksmiddagen.

4. Wat kun je als dorp met een grote gemeentelijke opvanglocatie doen?

4.1 Inleiding

In een aantal dorpen op het Hogeland heeft de gemeente huizen of andere plekken ter beschikking gesteld – Kantens (woningen van de NCG), Leens, Kloosterburen en Lauwersoog op dit moment. Omdat er in voormalig zorgcentrum Warfheem te Warffum daar al sinds 13 maart ervaring mee is geweest (inmiddels gesloten), destilleren we uit deze ervaringen enkele inzichten en ideeën.

4.2 Verschil met particuliere opvang

Op een gemeentelijke locatie is de gemeente verantwoordelijk voor 'Bed, Bad en Brood'. Dat kan betekenen dat de gemeente alleen onderdak biedt en een wekelijks bedrag per persoon of per gezin uitkeert (waarover later meer) waar ook voedsel etc voor gekocht moet worden. Op andere locaties zoals bijvoorbeeld in Warfheem werd dat 'Bed, Bad en Brood' uitbesteed aan de huurder van het pand.

Verder is de gemeente verantwoordelijk voor de gezondheid van deze vluchtelingen, het [onderwijs van schoolgaande kinderen](#) en voor de veiligheid. Op zo'n gemeentelijk locatie wordt een locatiecoördinator aangesteld die daar vaak enkele uren per dag aanwezig is en de Oekraïense vluchtelingen op vele gebieden ondersteunt.

Die ondersteuning geldt bijvoorbeeld voor:

- Inschrijving in het gemeenteregister (BRP).
- Begeleiding naar huisarts, dierenarts, tandarts of ziekenhuis.
- Algemeen wegwijs maken in Nederland en Groningen: vervoer, geld, communicatie (simkaarten), arbeid etcetera.
- [School voor leerplichtige kinderen en kinderopvang](#).

Wat doet de gemeente niet?

- De gemeente is op zo'n locatie niet verantwoordelijk voor sport en andere vormen van entertainment of recreatie (maar kan daar natuurlijk wel in bemiddelen.)
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor (taal)lessen van volwassenen.
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor kleding en schoenen.
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor de terugreis.
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor opvang van familie en vrienden van de Oekraïners.
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor vervoer (behalve naar arts/ziekenhuis).

4.3 Wat kun je als dorp doen voor de Oekraïners op zo'n locatie?

In Warffum kwam er veel spontane hulp toen de eerste groepen Oekraïners zich melden na het weekend van 13 maart. Hieronder staan enkele van de daaruitvoortgevloeide hulpacties- en projecten.

Richt een spullenwinkeltje/distributie in

Omdat er al snel erg veel spullen (van kleding tot stoelen en fietsen) naar Warfheem werden gebracht, nam een Warffumse dorpsbewoner de taak op zich om in het gebouw een 'winkeltje' in te richten met kleding, make-up, speelgoed, schoenen, et cetera. Het winkeltje was op ma, wo en vr open van 12:00-14:00 en wordt gerund door vrijwilligers. Er wordt goed op toe gezien dat men niet teveel ineens meeneemt (niet elke dag 4 spijkerbroeken). Ook de distributie van fietsen kwam hier terecht. Omdat het winkeltje al behoorlijk vol liep, vroeg deze winkelcoördinator of donateurs van tevoren willen bellen om teleurstellingen en doublures te voorkomen. Op een informatie/vrijwilligersmiddag kwam ook een depot ter beschikking waar spullen konden worden opgeslagen. Het 'winkeltje' bleek van onschatbare waarde voor de Oekraïners.

Richt een buddygroep op

Omdat er – anders dan bij particuliere opvang – vluchtelingen geen direct contact hebben met dorpsbewoners zorgde een groep vrijwilligers in Warffum dat er een buddysysteem werd opgezet waarbij elke vluchtelingenfamilie is gekoppeld aan een Warffumse familie die zich over hen ontfermt, vragen beantwoordt en als contactpersoon fungeert. Binnen een week waren er genoeg buddyfamilies (en ook op de reservelijst stonden er voldoende). Elke maandagavond komt deze groep in de Kunstkerk bijeen om ervaringen uit te wisselen.

Stel een vrijwilligerscoördinator aan

Omdat er bij dit soort opvanglocaties altijd veel soorten vrijwilligerswerk ontstaat (zie voorgaande), is het beslist noodzakelijk een vrijwilligerscoördinator aan te stellen die vraag en aanbod bij elkaar brengt, kan overleggen met de gemeentelijke locatiemanager en ook de verschillende dorpsorganisaties bij de hulp betreft. In Warffum richtte de coördinator daartoe de werkgroep 'Warffum helpt Oekraïense vluchtelingen' op, die bestaat uit de Vereniging Dorpsbelangen, Rotary Club Het Hogeland, de Protestantse Gemeente Warffum-Brede-Usquert, Op Roakeldais, De Huiskamer van Warffum en de coördinator zelf.

Zorg dat er voldoende sportfaciliteiten zijn

Veel Oekraïners geven aan groot te willen sporten en daartoe werd in Warffum gezorgd, zowel via de voetbal- als de turnvereniging . Bovendien stelde basisschool De Rank het schoolplein met zandbak voor enkele uren per dag open voor Oekraïense kinderen.

Zorg dat de scholen betrokken worden

Schoolgaande kinderen van de Oekraïense vluchtelingen volgen nu veelal (maar niet allemaal) online les vanuit Oekraïne. Dit alles wordt geregeld door het Oekraïense Ministerie van Onderwijs. Tegelijkertijd hebben ze ook leerplicht, nu ze in Nederland wonen. Er moet dus een structurele oplossing gezocht worden voor deze basisschoolleerlingen, het liefst op een locatie in de buurt. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Naast de online-lessen werd er daarom sinds eind maart ook speciale activiteiten georganiseerd op de basisscholen De Rank en de Jansenius de Vriesschool. Op woensdag gaan de kinderen bijvoorbeeld om 11:45 naar de school, hebben lunch, waarna ze les krijgen. Dinsdag en donderdag regelt KindH BSO opvang op de locatie OBS Jansenius de Vries. Ze halen de Oekraïense kinderen op en regelen een vertaler. Op vrijdag gymt de bovenbouw van 12.00-13.00 uur en de middenbouw vanaf 13.00 uur tot 13.45 uur.

Zorg voor steun, hulp en activiteiten vanuit het dorp

Veel dorpsbewoners willen graag Oekraïners helpen en zij doen dit op heel veel manieren: van schaakles tot gratis toegang tot plaatselijk concerten. Ook de horeca en de rest van het bedrijfsleven is vaak bereid een stapje extra te doen. Zo kreeg de opvanglocatie in Warfheem twee wasmachines van een regionale witgoedondernemer, werden de vluchtelingen getraakteerd op een maaltijd van de plaatselijke Chinees en de plaatselijke snackbar, werden er tochtjes voor ze geregeld en mochten ze gratis naar een concert en naar de plaatselijke Lentefair.

Let daarbij wel op dat je de Oekraïners niet teveel onrust bezorgt en dat je ze niet overvoert. Blijf uitgaan van hun wensen, verlangens en mogelijkheden en probeer de spontane dorps hulp zoveel mogelijk te coördineren. Vier uitstapjes in het weekend is teveel.

In [Bijlage 8](#) staan enkele voorbeelden van dit soort acties.

Maak een app- of Facebookgroep of een website

Voor kleinere dorpsgemeenschappen kan een app- of Facebookgroep heel goed werken, maar houdt er rekening mee dat lang niet alle dorpsbewoners met deze twee platforms werken. Blijf dus ook gebruik maken van de Dorpskrant en andere traditionele middelen. In Warffum werd er bijvoorbeeld voor gekozen om snel een eigen website te ontwikkelen – Warffum Helpt – waar niet alleen beschreven werd wat er al aan hulp geboden wordt, maar waar ook een inschrijfformulier voor vrijwilligers/acties/ideeën/vragen stond (naast een link

naar de [Stichting Groningen Helpt Oekraïne](#)). Bovendien stonden hier de belangrijkste hulpprojecten, -organisaties en vragen/antwoorden opgesomd (zie illustratie hieronder).

wat is er nodig

Staat je initiatief er nog niet bij? Meld het ons

Sportkleding en voetbalschoenen

Op dit moment is er behoefte aan voetbalschoenen en sportkleding. Voetbalschoenen vooral in de kleinere maten. Als je voetbalschoenen of sportkleding over hebt, neem dan contact op met John Huizinga [...]

11 april 2022

Meer plekken om te sporten

De vluchtelingen uit Oekraïne hebben veel behoefte aan sport en beweging. Verenigingen die ruimte hebben om kinderen en volwassenen mee te laten sporten (het liefst gratis of tegen een gereduceerd [...])

Wat staat er te gebeuren

- APR 11:45 - 16:00
13 De Rank – opvang en les voor Oekraïense kinderen
- APR 08:00 - 17:00
14 Kinderopvang Kindh BSO op Jansenius de Vries
- APR 11:00 - 14:30
16 Paaslunch Colourful Het Hogeland
- APR 09:30 - 17:00
30 Naar de bollen

5. Hoe bied je taallessen aan Oekraïners aan?

5.1 Inleiding

Oekraïense vluchtelingen gaven in Warffum in een recente evaluatie/vraaggesprek zelf aan graag Nederlands (en een paar Engels) te willen leren – om met ons te kunnen spreken en om te gebruiken voor het mogelijke werk dat ze gaan doen. Hoe konden we dit aanpakken?

5.2 Inventariseer behoefte en aanbod

Daarop werd tijdens een informatiemiddag/kringgesprek tussen de gemeentelijke locatiemanager, de plaatselijke vrijwilligerscoördinator en de bewoners van Warfheem de plannen voor taallessen uitgelegd (door een aanwezige Oekraïensevertaler) en werd er een inschrijffijst achtergelaten waar de Oekraïense hun naam, telefoon- en kamernummer op konden achterlaten. Op basis van de inschrijvingen werden twee groepen samengesteld van zo'n 10 taalleerlingen elk, op twee niveaus: mensen met en zonder enige (buitenlandse)taalachtergrond.

5.3 Zoek een locatie en overleg met de docentengroep

Er zou lesgegeven worden op een rustige locatie (de Huiskamer van Warffum) dat vlakbij het opvangcentrum Warfheem ligt. Daarop kwamen de vijf initiatiefnemers (NT-docenten, vertaler/taalcoach, coördinatoren) bij elkaar om te kijken hoe het beste de taallessen zouden kunnen worden aangeboden. Ook werd er gesproken met vertegenwoordigers van Humanitas en VluchtelingenWerk over hun ervaringen en aanbevelingen, en samen met hen werd er gekeken naar de juiste aanpak (methode en materialen). Ook werd er contact gelegd met de [Taalhuizen](#) van Biblionet (zie ook [bijlage 7.6](#)), zoals in Leens, Winsum, Bedum en Uithuizen.

5.4 Maak een lesplan

Conclusie uit de gesprekken:

1. De lessen moeten heel praktisch worden gehouden (basic conversatieles), en ook soms op locatie: in de winkel, in de trein, etc. Combinaties met burgerschap en de Nederlandse zeden/gewoonten/regels zoeken.
2. Qua methode werd een combinatie voorgesteld van Total Physical Response (TPR)-methode (zie bijlage 6), een NT2-boek (er waren enkele sponsors voor deze tamelijke prijzige boeken) en divers materiaal dat op internet te vinden is (zie [bijlage 7](#)).
3. Voorgesteld werd een soort basisheet/boekje te maken met basiswoorden/alfabet etc.
4. Ideaal zou zijn om zo'n 10-15 uur les te geven per week, maar ruggespraak met de Oekraïners leerden dat ze liever 2 avonden les willen krijgen, omdat hun kinderen nog niet fulltime naar school gaan en omdat ze verwachten te gaan werken.

5.5 Zoek eventuele financiering

Voor de leslocatie en de lesmethode (NT2-boek) werd op zoek gegaan naar sponsors. De locatie in de Huiskamer van Warffum was erg geschikt (vlakbij Warfheem), maar kostte wel minimaal €20 voor verwarming, koffie en thee. Andere locaties die we zouden kunnen gebruiken bleken de vo-school (HHC) en het toekomstige dorps huis (Roakeldaishal) waar geen huur werd gevraagd, maar die lastiger bereikbaar waren. Gekozen werd om in eerste instantie de Huiskamer te gebruiken, ook omdat er financiële steun kwam, o.a. van de Rotary en de kerken. Daarmee konden ook NT2-boeken worden aangeschaft.

Veel materiaal bleek ook bij Humanitas en VluchtenlingenWerk aanwezig.

5.6 Voer het plan uit

Voer de plannen uit. Laat in het begin de docenten bij elkaar op de les komen om te kijken naar elkaars aanpak. Als je enkele weken op stoom bent met de taallessen, is het tijd om te evalueren – onderling en met de Oekraïense leerlingen – en kun je de inhoud, de aanpak en het lesmateriaal eventueel nog aanpassen. Taalles geven aan Oekraïners is anders dan aan asielzoekers en statushouders die op A1-niveau (200 uur taallessen) moeten zien te komen, examens moeten doen en inburgering moeten leren. De Oekraïense mensen zijn vooral op zoek naar een snelle manier om in het dagelijkse leven – werk, winkel, trein, bus, op straat – te kunnen opereren. Pas daarna kun je kijken naar andere soort lessen, bijvoorbeeld Nederlandse taal richting A1-niveau, Engels of andere vakken.

In [bijlage 7](#) staan de belangrijkste taalmethodes, -materialen, -websites, -apps en inzichten.

6. Vragen en antwoorden

6.1 Inleiding

Hieronder staan de belangrijkste vragen rond de opvang, ondersteuning en hulp van Oekraïners in Nederland opgesomd.

6.2 Belangrijkste vragen en antwoorden

Ik heb contact met Oekraïense vluchtelingen die naar Nederland willen komen. Mag ik die ophalen?

Oekraïners kunnen zonder visum 90 dagen reizen door de Europese Unie. Zij kunnen dus ook legaal naar Nederland reizen als zij over een biometrisch paspoort beschikken. Reizen naar Nederland en hulp daarbij is niet strafbaar. Of Oekraïense vluchtelingen naar Nederland komen is hun eigen keuze. Persoonlijke omstandigheden, zoals familie elders in Europa, kunnen hier een belangrijke rol in spelen. De gemeente kan hier geen advies in geven. Kijk voor meer informatie op de [website van de Immigratie- en Naturalisatiedienst](#).

Ik heb contact met vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland die om advies vragen. Hoe kom ik aan informatie voor hen?

Veel vragen over rechten en plichten van Oekraïners in Nederland zijn nog onduidelijk. Hier komt de komende periode meer duidelijkheid over. Informatie over de verblijfsstatus en procedure vindt u bij de [Immigratie- en Naturalisatiedienst \(IND\)](#). Informatie voor vluchtelingen in Nederland vindt u bij [VluchtelingenWerk](#).

Mag ik Oekraïners in huis nemen?

Ja dat mag. Oekraïners in Nederland mogen logeren bij vrienden, familie of kennissen. Zie [TakeCareBNB](#) en <https://www.refugeehelp.nl/offer-help/category/housing> voor meer informatie.

Als je Oekraïners in huis opneemt laat het de gemeente even weten (zie <https://hethogeland.nl/oekraïne/vluchtelingen-opvangen>). Zo krijgt de gemeente een beeld van het aantal Oekraïners dat in hun gemeente verblijft.

Heeft dat gevolgen voor mijn bijstandsuitkering?

Op https://www.wil-lekstroom.nl/actueel/nieuwsberichten_3211/item/opvang-van-vluchtelingen-uit-oekraïne_3012.html staat het antwoord op deze vraag en vele andere vragen.

Heeft dat gevolgen voor mijn toeslagen en gemeentelijke belastingen (BghU)?

Als het goed is hoeven mensen die vluchtelingen uit Oekraïne in huis opvangen tijdelijk geen extra kosten voor de BghU te betalen. Vraag dit voor de zekerheid even na op het gemeentehuis.

Hebben zij dan geen visum nodig?

Nee. Oekraïners zijn geen asielzoekers, benadrukte staatssecretaris Erik van der Burg (Asiel) begin maart, na de ministerraad. Anders dan oorlogsvluchtelingen uit bijvoorbeeld Syrië, mogen ze – met dank aan het associatieverdrag dat het land in 2017 met de EU ondertekende – vrij door Europa reizen. Dat betekent ook dat Oekraïners, mits ze over een paspoort beschikken, de eerste negentig dagen zonder visum in Nederland mogen verblijven.

Voor Oekraïners zonder paspoort is er de mogelijkheid om een visumaanvraag 'kort verblijf' bij de IND aan te vragen, wat na negentig dagen kan worden verlengd. 'Oekraïners', zo zei Van der Burg, 'kunnen zich vestigen bij familie of vrienden, in een hotel of een andere plek waar ze zelfstandig naartoe gaan. ([Volkskrant, 28 februari 2022](#)).

Wat kan ik doen als vluchtelingen die bij mij thuis verblijven gezondheidsklachten hebben?

Neem dan altijd contact op met een (of uw eigen) huisarts. Ook uw huisarts kan contact opnemen met de GGD. Medische zorg aan vluchtelingen uit Oekraïne wordt volledig vergoed via de [subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden](#) (maar tandartszorg boven 18+ valt er niet onder, en is er alleen voor spoedgevallen). Er wordt geen bijdrage verwacht van de vluchteling zelf. Ziekenhuizen en andere zorgaanbieders die zorg verlenen aan onverzekerbare vreemdelingen kunnen subsidie aanvragen bij het CAK (Centraal Administratie Kantoor).

Moeten Oekraïners zich inschrijven

Vluchtelingen moeten officieel worden ingeschreven bij de gemeente. Heb je Oekraïense vluchtelingen opgevangen? [Geef het door aan de gemeente](#).

Mogen Oekraïners werken in Nederland?

Ja. Voor werknemers uit Oekraïne hoeft u geen werkvergunning aan te vragen onder deze voorwaarden:

1. De werknemer valt onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Deze richtlijn geldt voor vluchtelingen uit Oekraïne. Zij hebben daardoor het recht om te werken in Nederland. De vrijstelling geldt vanaf 1 april 2022 en werkt terug tot en met 4 maart 2022.

2. U heeft een arbeidsovereenkomst met de Oekraïense medewerker.

U meldt dan met een formulier bij UWV dat de persoon bij u aan het werk gaat. Hierbij vermeldt u onder meer de duur en omvang van het dienstverband, de functie en het loon.

Hebben Oekraïners recht op gezondheidszorg?

Iedereen in Nederland heeft recht op gezondheidszorg. Het CAK heeft een aparte pagina gewijd aan Oekraïense vluchtelingen. Het verlenen van medische zorg aan vluchtelingen uit Oekraïne wordt volledig vergoed via de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden. Dit betekent dat zorgverleners medische zorgkosten kunnen declareren bij het CAK. Meer info is te vinden op [de website van het CAK](#) (met uitzondering van tandartszorg 18+).

Mogen de kinderen van Oekraïners naar school?

Iedereen heeft recht op onderwijs, ook de kinderen van vluchtelingen uit Oekraïne. Zie [de website van LOWAN](#) voor meer informatie over onderwijs aan kinderen uit Oekraïne. Op dit moment is lang nog niet overal onderwijs voor Oekraïense kinderen geregeld, zie onder andere [deze pagina](#) van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS). De verschillen met het Oekraïense onderwijs zijn groot, zo valt te lezen op de [site](#) van Nuffic.

Hoelang blijven de Oekraïners hier?

Vluchtelingen blijven meestal het liefst dicht bij huis, om terug te kunnen keren zodra het weer veilig is. Oekraïners slaan op de vlucht voor oorlogsgeweld. Zij zullen blijven zolang het niet veilig is om terug te keren.

Hoe kan ik dieren helpen die de oorlog zijn ontvlucht?

Kunt u een gezin met een huisdier tijdelijk onderdak bieden als gastgezin? Of heeft u bijvoorbeeld diervoer, vervoersmanden of andere zaken over? Neem contact op met Hulp voor dieren uit Oekraïne via: telefoonnummer 088 - 8113333 (maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur) of via e-mail info@hulpvoordierenuitoekraine.nl. Of kijk op de website [Hulp voor dieren uit Oekraïne](#). Huisdieren moeten zo snel mogelijk ingeënt worden tegen hondsdolheid en een eigen dierenpaspoort krijgen. De meeste dieren moeten vier weken in quarantaine blijven door ze niet in aanraking te brengen met andere dieren (honden aangelijnd, katten binnen).

Voor meer vragen en antwoorden: <https://hethogeland.nl/oekraïne/vluchtelingen-opvangen>.

7. Belangrijkste (web)adressen

Gemeente Het Hogeland over opvang, inschrijving en steun aan Oekraïense vluchtelingen:

<https://hethogeland.nl/oekraine>

Gemeente Het Hogeland: Informatie in het Oekraïens:

<https://hethogeland.nl/oekraine/oekraiens>

Gemeente Het Hogeland: Inschrijving Basisregistratie Personen (BRP):

<https://hethogeland.nl/oekraine/aanmelden-voor-inschrijving>

CAK (Centraal Administratie Kantoor) – Zorg aan onverzekerde Oekraïense vluchtelingen:

<https://www.hetcak.nl/over/nieuws/2022/zorg-aan-onverzekerde-oekraïense-vluchtelingen>

Veiligheidsregio Groningen: <https://veiligheidsregiogroningen.nl/nieuws/informatie-rondom-russische-inval-oekraine/>

Rijksoverheid: Algemene informatie over de Oekraïense situatie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/russische-inval-in-oekraine>

Rijksoverheid: Informatie over de opvang en ondersteuning van Oekraïners in Nederland:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraine/ondersteuning-in-nederland>

Rijksoverheid: Hulp aan vluchtelingen: wat kan ik doen:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraine/wat-kan-ik-doen>

Rijksoverheid: Handreiking Particuliere Opvang:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/04/15/handreiking-particuliere-opvang-oekrainers-poo>

Stichting Groningen Helpt Oekraïne: <https://groningenhelpt.nl/>

TakeCare BNB: <https://takecarebnb.org/>

VluchtelingenWerk Nederland Steun Oekraïense vluchtelingen:

<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/steun-oekraïense-vluchtelingen>

RefugeeHelp: <https://www.refugeehelp.nl/get-help>

Giro 555: <https://giro555.nl/giro-555-in-actie-oekraine>

Het Rode Kruis over Oekraïense vluchtelingen:

<https://www.rodekruis.nl/nieuwsbericht/informatielijn-geopend-voor-mensen-die-gevlucht-zijn-uit-oekraine-en-iedereen-die-hen-wil-helpen/>

Eerste hulp ben jij (ehjb): <https://eerstehulpbenjij.nl/wees-voorbereid/help-mee-in-je-buurt/>

Bijlages

Bijlage 1: Rondzendbrief informatiemiddag van Den Andel

Den Andel, 16 maart 2022

Den Andel helpt Oekraïense vluchtelingen

Informatiemiddag zondag 20 maart 13.30-15.00 uur in het Dorpshuis.

Beste dorpsgenoten,

Wij hebben een netwerk van gastgezinnen voor Oekraïense vluchtelingen in Den Andel opgezet. De Holm zal het centrale punt worden van ons netwerk. Er zal een ontmoetingsruimte, voor vluchtelingen (en dorpsbewoners) gecreëerd worden. De keuken kan gebruikt worden om gezamenlijke maaltijden te bereiden. Er zal een wasserette gemaakt worden. Vluchtelingen kunnen elkaar ondersteunen, gastgezinnen kunnen elkaar ondersteunen. Dorpsbewoners kunnen de vluchtelingen én de gastgezinnen ondersteunen met allerlei praktische en materiële hulp.

In gemeente Het Hogeland zijn er meerdere burgerinitiatieven voor hulp aan Oekraïense vluchtelingen. Onze dorpsgenoot Engbert Breuker werkt in onze gemeente als coördinator van diverse initiatieven van inwoners. In die rol zal Engbert, in opdracht van Vakland/Gebiedscoöperatie Het Hogeland en in samenwerking met de gemeente Het Hogeland, ook initiatieven op het gebied van hulp aan Oekraïense vluchtelingen binnen de gemeente coördineren. Wij hebben nauw contact met Engbert en daardoor met de gemeente*.

Ons dorp en de gastgezinnen zullen een logeergeplek zijn waar vluchtelingen voor een bepaalde tijd op adem kunnen komen.

Wij kunnen ons voorstellen dat deze brief veel vragen oproept. Wij nodigen alle dorpsbewoners die op de één of andere manier willen helpen met de opvang van vluchtelingen in Den Andel uit om op Zondag 20 maart van naar het dorpshuis te komen, waar we graag met jullie in gesprek gaan. Mocht je op 20 maart verhinderd zijn, dan kun je ons ook persoonlijk benaderen of je vragen via info@deholm.net stellen. Samen staan we sterk!

Met een hartelijke groet,

Sandra Dijksterhuis, Joke Ettes

Miljoenen burgers in Oekraïense steden en dorpen worden aangevallen.

Na 21 dagen oorlog meer dan 3 miljoen vluchtelingen: vrouwen met kinderen, ouderen, alleenstaande jonge mensen.

Verenigde Naties: snelst groeiende vluchtelingencrisis sinds de tweede wereldoorlog

Mannen tussen 18 en 60 jaar blijven achter om het land te verdedigen. Zij vechten ook voor onze vrijheid!

Omringende landen kunnen de vluchtelingenstroom niet meer aan.

De Nederlandse regering verwacht dat er rond 50.000 vluchtelingen naar ons land komen.

De regionale veiligheidsregio's, waarin de burgemeesters van de gemeenten vertegenwoordigd zijn, zullen elk minstens 2000 vluchtelingen moeten plaatsen.

Den Andel helpt!

*Zie ook de gemeentelijke website voor actuele informatie over opvang van vluchtelingen.

Bijlage 2: Poster Informatie/vrijwilligersmiddag Warffum

Vrijwilligers gezocht – Warffum helpt Oekraïense vluchtelingen

Men heeft ons gevraagd om het vrijwilligerswerk rond de Oekraïense vluchtelingen in Warfheem en Warffum te coördineren, een centraal aanspreekpunt te vormen en een schakel te zijn tussen vrijwilligers en gemeente.

Daarvoor organiseren we a.s. zondag 27 maart in de Kunstkerk Hogeland (Hoofdstraat 29) om 14:00 een bijeenkomst om de koppen bij elkaar te steken, te inventariseren wat er al aan hulp wordt geleverd, wat er nodig is en wie wat wil doen. Van föhns tot taallessen, van make-up tot vervoer! Met medewerking van de Gemeente Het Hogeland, stichting Groningen Helpt Oekraïne en het pas opgerichte buddyproject van de Warffumse inwoners. Koffie, thee, koekjes! Komt allen!

Namens de vrijwilligerscoördinator.

Bijlage 3: Online formulier hulpopvang site Warffumhelpt.nl

(inmiddels uit de lucht)

[nieuws](#)

[wat doen we al](#)

[wat is er nodig](#)

[organisaties buiten Warffum](#)

[contact](#)

[over deze website](#)

contact

Heb je een vraag, een idee of wil je je opgeven als vrijwilliger? Vul het onderstaande formulier in en we nemen contact met je op.

je naam

je e-mailadres

je telefoonnummer

ik geef me op als vrijwilliger

ik heb een vraag

ik heb een idee

ik meld een initiatief aan

ik geef me op als vrijwilliger

Bijlage 4: Vrijwilligersinschrijfformulier informatiebijeenkomst in Den Andel

(zondag 20 maart 2022)

Naam:

Adres:

E-mail:

06:

1. Wat heb je nodig om te kunnen besluiten om vluchtelingen uit de Oekraïne bij je in huis te nemen?

Belangrijkste vraag is nu...

Naam:

Adres:

E-mail:

06:

2. Wat heb je te bieden?

Huisvesting, namelijk....

Hand- en spandiensten, namelijk.....

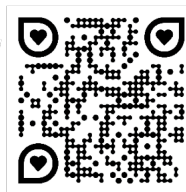
Belangrijkste vraag is nu...

Bijlage 5: Inschrijfformulier van de stichting *Groningen helpt Oekraïne*

STICHTING
GRONINGEN HELPT
OEKRAÏNE

Scan hier!

Inschrijfformulier *Maak het verschil*

Over ons

Groningen Helpt is een onafhankelijke stichting en richt zich op het praktisch ondersteunen van gemeenten en maatschappelijke organisaties bij het verbinden van burgerinitiatieven rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen en het bieden van humanitaire hulp. Door een groot netwerk van betrokken en kundige vrijwilligers, waarbij er gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise wordt er maatwerk geleverd. Wil jij ook bijdragen? Schrijf je onderstaand of via de QR code in op onze website

Ja! Ik wil graag bijdragen als Vrijwilliger (graag aankruisen)

Praktisch	☐	Sociaal	☐	Kennis en Kunde	☐
Boodschappen	☐	Taal & Lezen	☐	Coaching	☐
Vervoer	☐	Activiteitenbegeleiding	☐	Tolk Russisch	☐
Klussen & Techniek	☐	Gezelschap	☐	Tolk Oekraïens	☐
Computer	☐	Buddy	☐	Financieel en Juridisch	☐
Anders, namelijk:	☐	Anders, namelijk:	☐	Anders, namelijk:	☐

*Het ondertekenen van onze gedragscode en het aanvragen van een VOG is voor bepaalde posities van belang. Mocht je nog geen VOG hebben dan kunnen wij je daarbij helpen. Heb je wel een VOG? Laat hier weten wanneer deze verstrekt is:

Ja! Ik wil graag bijdragen door het opzetten van een particulier initiatief (graag aankruisen)

Vertel ons over je initiatief of idee:

Heb je hier hulp bij nodig? Nee Ja graag , namelijk _____

Ja! Ik wil graag bijdragen als Bedrijf of vereniging Ik ben actief in: _____

Producten	☐	Diensten	☐	Werkgelegenheid	☐
Namelijk:	☐	Namelijk:	☐	Vacatures	☐
_____	☐	_____	☐	Leerplek	☐
_____	☐	_____	☐	Dagbesteding	☐
_____	☐	_____	☐	Anders, namelijk:	☐
_____	☐	_____	☐	_____	☐

Naam: _____

Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Eigen vervoer: JA Nee

Datum: _____ **Handtekening:** _____

Stichting Groningen helpt Oekraïne

www.Groningenhelpt.nl • Tel: 06-30008788 • info@groningenhelpt.nl • KvK-nummer 85695076

Bijlage 6: Inventarisatie hulpaanbod Den Andel: huisvesting

(voorbeeld)

naam	Mailadres en tel.	Aanbod ruimte	aantal	Voorw.	periode
		Apart huisje /3 bedden	3	?	?
		Apart huisje/douche/wc/huisk/sl.k./2 kinderbedjes	3 pers. Gezin	Binnen niet roken/wij hebben een kat/ondersteuning van buddy/aanloop mag	3mnd na na 1 mei.
		Kamer/ keuken/ 2 sl.k/badkamer met WC.	Max.5 graag een gezin	1 hond aanw./hond mag mee.	3 mnd.
		Volledige woning/4 sl.k./2 badk./woonk/keuken	1 groot gezin / familie	Vijver! Kleine kinderen gevaar! Gr.tuin/privacy voor hosts/ondersteuning v.buddy/niet continu aanloop vanuit het dorp niet te veel/niet roken/geen huisd.	Tijd nodig om te beslissen.
		Apart huisje/2 sl.k/keuken/woonk/kinderbedje	Gezin max 4 pers.	Het huisje is laag. Bewoners niet langer dan 1.70! geen huisd./niet roken	Vanaf nu tot 25 juli. Fase 2: va. 1 sept (na evaluatie) tot 31-12-22

Bijlage 7. Methodes en materialen voor taallessen aan (Oekraïense) vluchtelingen

Inhoud

- [1. Overkoepelende pagina's over lessen aan \(Oekraïense\) vluchtelingen](#)
- [2. Algemene \(taal\)lessen](#)
- [3. Nederlandse-taallessen](#)
- [4. Engelse-taallessen](#)
- [5. Apps](#)
- [6. Organisaties in \(Noord-\)Groningen die officieel Taalcoach zijn](#)
- [7. Lesgeven aan Oekraïners in de praktijk](#)
- [8. \(Lees\)boeken en ander materiaal](#)

1. Overkoepelende pagina's over (taal)lesgeven aan Oekraïense vluchtelingen

Tel mee met taal (Rijksoverheid)

Overzicht vanuit de overheid wat je aan taallessen voor Oekraïense vluchtelingen hebt.

<https://www.telmeemettaal.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/2022/03/28/taallessen-voor-oekraïense-vluchtelingen>

Refugeehelp

Deze webpagina bevat een overzicht van instellingen die (gratis) taalcursussen aanbieden aan vluchtelingen. Ze werken daarnaast aan een overzicht van lokale taallessen voor vluchtelingen en netwerken van taalmaatjes. (Nog beperkt, maar zal in de loop van de tijd verder worden aangevuld.)

<https://www.refugeehelp.com/get-help/category/education>

Lowan

Algemene informatie over taallessen aan Oekraïense vluchtelingenkinderen, opgezet vanuit de Nederlandse overheid. Lowan ondersteunt onderwijs aan nieuwkomers en heeft inmiddels veel materiaal, inzichten en oefeningen verzamelt voor Oekraïners.

<https://www.lowan.nl/po/oekraïne/>

Het begint met taal – taalcoaching voor Oekraïners

Algemene pagina over taallessen aan Oekraïners,

<https://www.hetbegintmettaal.nl/taalcoaching-voor-oekraïners/>

NOB Nederlands Onderwijs in het Buitenland

Lessen aan Oekraïense vluchtelingenkinderen

https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2022/03/Online-lesaanbod-Oekraïense-taal-en-cultuur_NOB_20220329.pdf

Taalondersteuning aan vluchtelingen

Uitgave over verschillende aspecten van taalondersteuning aan vluchtelingen. Niet specifiek gericht op Oekraïners, maar biedt op veel aspecten tips of bronnen.

<https://docplayer.nl/30592717-Meer-dan-woorden-taalondersteuning-aan-vluchtelingen.html>

2. Algemene lessen

Methode: *Het begint met taal*

Materiaal en inzichten voor iedere (startende) taalvrijwilliger: het doorlopen van een praktische e-learning. Is alleen beschikbaar wanneer je aangemeld bent als taalcoach. (Nog niet direct helder is wat hier de procedure voor is, maar waarschijnlijk via de lokale tak van vluchtelingenwerk. <https://www.hetbegintmettaal.nl/e-learnings/>

Bevat wel veel goed taalmateriaal dat je zo kunt gebruiken:

<https://www.hetbegintmettaal.nl/taalcoaching-voor-oekrainers/>

<https://www.hetbegintmettaal.nl/spreektaal/>

<https://www.hetbegintmettaal.nl/leerdomeinkaarten/>

Methode: *Total Physical Response*

TPR is een Amerikaanse methode die je op geheel eigen wijze kunt invullen. In principe geef je les met behulp van je eigen lichaam en de omgeving. (Dit is mijn hand, daar is de deur en de deurkruk; open de deur met de deurkruk.) Voordeel is dat je dit helemaal op je eigen tempo en met je eigen voorbeelden kunt doen, gebaseerd op de situatie van de leerlingen zelf. Ga bijv wandelen door het dorp, of met ze de Spar in.

<https://www.taalleermethoden.nl/index.php/taalleermethoden/tpr> en

<https://www.dynamiclanguagelearning.com/total-physical-response>

Op Youtube staan allerlei voorbeeldfilmpjes van de TPR-methode. Zie

https://www.youtube.com/results?search_query=Total+Physical+Response+Nederlands. Op

YouTube kun je verder voorbeelden vinden, via Woord voor Woord:

<https://www.youtube.com/watch?v=Tb3SaTv4clM>

3. Nederlandse-taallessen

Methode: *TaalCompleet A1*

TaalCompleet is de beste weg naar het inburgeringsexamen voor laag- en middenopgeleide anderstaligen. Met het bijbehorende boek, *TaalCompleet A1* (€ 69,50) leert de cursist Nederlands tot taalniveau A1. Het boek telt 344 pagina's instructies en opdrachten.

Daarnaast zijn er online filmpjes en geluiden met taallessen en extra oefeningen. Ook zijn er steuntalen. Je kunt een gratis instaptoets doen om je niveau te bepalen.

<https://kleurrijker.nl/product/taalcompleet-a1/>

Methode: *Nederlands voor Oekraïners*

Dit is een basiscursusboek (€39,95) van Ria van der Knaap van 208 pagina's, speciaal gericht op Oekraïners. Nederlands voor Oekraïners is een NT2-methode voor Oekraïenssprekenden die geen of heel weinig voorkennis van het Nederlands hebben. Het leidt op tot niveau A1 (Europees Referentie Kader). De methode is geschikt voor zelfstudie of met een taalmaatje, maar ook te gebruiken in groepen. Eveneens is het door de vriendelijke opzet te gebruiken voor kinderen vanaf middelbare schoolleeftijd. Alle instructies zijn vertaald in het Oekraïens. Geluidsfragmenten en liedjes kunnen worden gedownload.

<https://www.bol.com/nl/nl/p/nederlands-voor-oekrainers/9300000084658893/>

Methode: *Zebra+* (Thieme Meulenhoff)

Zebra+ is een meer dan twintig jaar oude methode voor jonge nieuwkomers (12 – 18 jaar) die Nederlands willen of moeten leren en aansluiting willen vinden met het regulier onderwijs. De taken in de methode sluiten aan bij de activiteiten van alledag en bij opdrachten die leerlingen op school krijgen. De methode is ontwikkeld i.s.m. ITTA en ISK-docenten. Zebra+ gaat zowel over de opbouw van de woordenschat, grammaticale en strategische vaardigheden en vergroten verstaanbaarheid. Je kunt een proeflicentie of -exemplaar aanvragen en de boeken bekijken. Er is ook een digitale methode (via scherm dus).

<https://www.thiememeulenhoff.nl/nederlands-leren/nt2/zebraplus>

Methode: *Lowan PO en VO*

Zoals in bijlage 7.1 al opgemerkt is Lowan een taalmethode voor het primair en voortgezet onderwijs, opgezet door de Nederlandse overheid, met veel gratis materiaal en zeer veel oefeningen. Of het ook voor volwassenen geschikt is, is voer voor discussie.

PO – verzameling van materiaal voor primair onderwijs: <https://www.lowan.nl/po/oekraine/>

VO – verzameling van materiaal voor voortgezet onderwijs:

<https://www.lowan.nl/vo/oekraine/lesmaterialen>

Methode: *Oefenen*

Oefenen is een laagdrempelige taal oefenomgeving, die gratis beschikbaar is. Het zijn veelal filmpjes met oefeningen daarbij /daaromheen. Je hebt allerlei modules, bijv. 'Het huis', 'Het lichaam', 'Het weer', 'Familie', 'Eten', etcetera. Je krijgt dan bijvoorbeeld een plaatje van een beker en iemand die zegt: 'De beker'. Dat kun je zo vaak beluisteren en oefenen als je wilt.

<https://oefenen.nl/programma/soort/taal>

Methode: *Juf M*

Juf M heeft op Youtube een hele serie lessen gemaakt voor NT2 (Nederlands als tweede taal). Die kun je nadoen of laten zien.

<https://www.youtube.com/channel/UC4Quzpomix0zB3CeKZtceuQ>

Methode: *FutureLearn*

De Rijksuniversiteit Groningen biedt online een gratis basiscursus Nederlands aan voor nieuwkomers, buitenlanders en vluchtelingen.

<https://www.futurelearn.com/courses/dutch>

Dutch Survival Kit (RUG)

Op de Dutch Survival Kit staat een document met standaardzinnen voor het eerste contact in het Nederlands.

<https://www.rug.nl/language-centre/language-courses/dutch/survival-kit?lang=en>

500 Oekraïense zinnen

Oekraïense woorden en uitdrukkingen die in het Oekraïens worden voorgelezen, maar van Nederlandse vertaling zijn voorzien.

https://www.youtube.com/watch?v=q3qxi_2S7vo

Oekraïens voor beginners in 100 lessen

Zinnetjes en uitdrukkingen in het Oekraïens en in het Nederlands; wel erg gericht op onderweg/reizen.

<https://www.youtube.com/watch?v=ofeoQLKc1qo>

4. Engelse-taallessen voor nieuwkomers

Methode: *Holmwoods* (komt uit Nederland)

Eerste twee maanden gratis. Verschillende niveaus en leeftijden: kinderen, tieners, volwassenen, English Essentials, English Je kunt kiezen om alles vanuit het Nederlands te leren of vanuit een andere taal (zoals Oekraïens). Je kunt een klas aanmaken, zodat jij en de leerlingen kunnen bijhouden wat hun voortgang is. Je hebt veel luisteroefeningen, bijvoorbeeld de maanden van het jaar, de gang van zaken in een school, etc... Bij elk van de luisteroefeningen hoort een testje, waarbij je kunt zien of je het allemaal begrepen hebt.

<https://www.englishlearning.eu/>

DuoLingo

Aparte Engelse-taallessen vanuit de DuoLingo-site. Een van de beste op de markt, volgens deskundigen.

<https://www.duolingo.com/courses/uk>

Learn Ukrainian

O.a. voor iPhone en via Google Play.

Engels-Oekraïens. Leert je de letters van het cyrillische alfabet, de getallen, kleuren, begroetingen, etc etc. Door deze 'omgekeerd' te gebruiken kun je mensen Engels leren. En als je zelf genoeg Engels spreekt/leest, kun je het ook gebruik om hen Nederlands te leren. Hello! is bijvoorbeeld Привіт!, spreek uit als Pryvit! Dit kun je overigens ook met Google Translate doen (translate.google.com), maar *Learn Ukrainian* geeft je een aardige leer methode: van het alfabet tot uit winkelen.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.edutechnologies.learnukrainian&gl=US>

Methode: *Babbel*

Engels, Duits of Pools leren voor Oekraïners. In drie weken, zo claimen ze, kan iemand al een gesprekje voeren in de nieuwe taal.

<https://ua.babbel.com/>

Methode: *Memrise*

De app schotelt je geen langdradige lessen voor, maar houdt het kort. Het leren van een vreemde taal is een behoorlijke opgave. Om het plezier erin te houden, lijkt Memrise meer op een game dan op een online taal cursus. In plaats van woordjes stampen, ga je quizzen. Dit maakt de app voor velen favoriet.

<https://www.memrise.com/>

Methode: *English lessons for Ukrainians*

Lessen via Zoom, online lessen in een online klaslokaal en taalworkshops, opgezet door expats in Engeland.

<https://www.englishforukrainians.com/>

5. Apps

Google Translate

Vertaalapp die veel door Oekraïners wordt gebruikt. Vaak spreken ze in, waarna GT de tekst vertaalt in het Nederlands en dat laten ze je dan zien:

<https://translate.google.com/>

iTranslate

iTranslate is een stuk minder bekend dan Google Translate, maar de app is van prima kwaliteit. Je hebt de keuze uit meer dan 90 verschillende talen. Nadeel is dat je voor alle talen wel de volledige versie(€2.99) moet aanschaffen. In deze versie heb je bovendien geen last van advertenties, die in de gratis versie wel verschijnen. In tegenstelling tot Google Translate is iTranslate alleen bruikbaar wanneer je online bent.

<https://www.itranslate.com/>

DuoLingo

App van het jaar, helpt o.a. bij vertalingen in allerlei talen. Zowel website, taallessen als (bekroonde) vertaalapp.

<https://www.duolingo.com/mobile>

Babbel

App, website en taallessen. Concurrent van DuoLingo. Bijna net zo goed.

<https://www.babbel.com/>

Deepl

Ook een simpele maar krachtige tool die helaas geen Oekraïens ondersteunt maar wel Russisch

<https://www.deepl.com/translator>

6. Organisaties in (Noord-)Groningen die officieel Taalcoach zijn

- Humanitas Winsum
- Humanitas Groningen (stad)
- Vluchtelingenwerk NN Uithuizen
- Vluchtelingenwerk NN Winsum
- Vluchtelingenwerk NN Groningen (stad)
- Bibliotheken Het Hogeland Bedum (Taalhuis)

Zie ook: <https://www.hetbegintmettaal.nl/nieuwkomers>

Taalhuizen Biblionet

Biblionet Leens

Biblionet Winsum

Biblionet Bedum

Biblionet Uithuizen

7. Lesgeven aan Oekraïners in de praktijk

OogTV: Vrijwilligers geven Oekraïense vluchtelingen in Haren Nederlandse les: “De -g- vinden ze lastig”

<https://www.oogtv.nl/2022/03/vrijwilligers-geven-oekraïense-vluchtelingen-in-haren-nederlandse-les-de-g-vinden-ze-lastig/>

RTL Nieuws: Oekraïense kinderen krijgen Nederlandse les

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/video/video/5293672/oekraïne-rusland-kinderen-nederland-nederlands-leren-nieuw-lekkerland>

8. (Lees)boeken en ander materiaal

Prentenboeken

<https://prentenboekeninalletalen.nl/?s=oekraiens>

(ook om te beluisteren)

Bijlage 8. Voorbeelden van ondersteunings-, donatie- en hulpacties op het Hogeland

Het Ommelander Ziekenhuis in Scheemda voert actie voor Oekraïne.

Ommelander Ziekenhuis in actie voor Oekraïne

SCHEEMDA – Het Ommelander Ziekenhuis Groningen in Scheemda organiseert deze week diverse acties om de Oekraïners te helpen.

Daarnaast doet het ziekenhuis mee aan de landelijke actie van de samenwerkende ziekenhuizen, waarbij medische hulpmiddelen en medicijnen voor Oekraïne worden ingezameld. Het Ommelander Ziekenhuis wil met deze actieweek aandacht vragen voor de situatie in Oekraïne en een bijdrage leveren. Hennie Sanders, lid Raad van Bestuur: „Veel van onze medewerkers trekken zich het lot van de mensen in Oekraïne aan. Zij willen graag iets doen en organiseren daarom van alles om geld op te halen. Om extra aandacht te vragen voor Oekraïne en de acties in ons ziekenhuis, hangt er sinds maandagochtend ook een groot spandoek op ons gebouw

vanaf de snelweg (A7) te zien is. Daarom is ons ziekenhuis aan de buitenkant verlicht in geel en blauw, de kleuren van de Oekraïense vlag.”

In het ziekenhuis houden medewerkers verschillende acties om zoveel mogelijk geld op te halen voor Giro 555. Er staat een grote collectebus, medewerkers verkopen overgebleven kerstpakketten en veilen een groot chocoladepaasei.

Daarnaast kunnen medewerkers iedere dag een ander Oekraïens gerecht kopen in het restaurant. Ook in de kiosk kunnen bezoekers en patiënten Oekraïense lekkernijen kopen, zoals chipolatagebakjes in de Oekraïense kleuren. Het Ommelander Ziekenhuis verdubbelt voor de donatie de weekopbrengst van het restaurant en de kiosk. Ook wordt een aantal kunstwerken uit de op-

Dennis was de eerste die geld bijeen fietste voor het doel.

HHC Winsum fietst geld bijeen voor Giro 555

WINSUM – De leerlingen van Het Hogeland College in Winsum hebben bijna 2.000 euro bijeen gefietst voor Giro 555.

Vorige week was er een projectweek voor de onderbouw. De leerlingen konden kiezen uit zeven verschillende projecten. Bij het project Tour de France was één van de opdrachten om zelf een sponsoractie te organiseren. Een goed doel bedenken was niet zo moeilijk: Dit werd Giro 555 voor Oekraïne. De leerlingen moesten voor zorgen dat er 24 gefietst werd op de race. De deelnemers zorgden voor sponsors. Donderdag begon Dennis uit kladderende eerste kilometers. Vervolgens volgden er nog 24 dagen. Ook gedurende de nacht werd er doorgegaan. De leerlingen hadden ook voor een nachtprogramma. Donderdagmiddag reed Lars van der Werf het laatste uur. Hij heeft 1909,01 euro opge-

Markt voor Oekraïne

WARFFUM – De opbrengst van de rommelmarkt die zaterdag in Warffum wordt gehouden, is bestemd voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in het voormalige woonzorgcentrum Warffum in Warffum. Dat hebben Het Spijslokaal en de KunstKerk, de organisatoren van de markt, bekend gemaakt. Die opvang in Warffum zit inmiddels helemaal vol. De markt start om 12.00 uur en duurt tot 16.00 uur. De insteek is dat mensen rond het Spijslokaal en de KunstKerk hun koopwaar op kledingstukken aanbieden. De opbrengst gaat dus naar het goede doel. Mensen die iets willen verkopen, kunnen zich aanmelden via spijslokaalwarffum@gmail.com. Verder geven muziekdocenten en leerlingen van Cultuurcentrum Hogeland een doorlopend benefietconcert in de KunstKerk in Warffum. Ook bij slecht weer gaat de markt door, maar dan in de KunstKerk en in Het Spijslokaal.

Festival voor Oekraïne

GRONINGEN – In zaal EM2 op het Suikerunie-terrein in Groningen wordt zondag 3 april met Noord-Groninger inbreng een benefietfestival gehouden voor de slachtoffers van de oorlog in Oekraïne. Deze oorlog beïnvloedt miljoenen mensen. Gezinnen slaan op de vlucht als ze kunnen en blijven achter als het moet. Vaak verscheurd omdat mannen zich bij het leger voegen en vrouwen en kinderen achterblijven. Voor deze mensen is hulp hard nodig.

EM2 en de band Steppenwolf, met Noord-Groninger leden, hebben ten hier iets aan te doen heeft tot een festival waarbij er vanaf 15.00 tot middernacht wordt getreden door Steppenwolf, Them Dirty Dimes, C.W. Wanton, de band van de maling Ouderdoms Beukema. Ook zijn verrassingsacties. Tickets kosten 25 euro. www.em2.nl

Oekraïner geeft concerten

USQUERT/WARFFUM – De Oekraïense muzikant Oleg Lysenko zal zaterdag en zondag benefietconcerten geven in Usquert en Warffum. Vanuit een particulier initiatief is de Oekraïense bayanist gevraagd naar Het Hogeland te komen om zijn landgenoten een hart onder de riem te steken. Zaterdag verzorgt Lysenko een benefietconcert in de Petrus en Paulus kerk in Usquert. Het concert begint om 20.00 uur. De entree is gratis voor kinderen tot 12 jaar. Lysenko geeft zondag een concert op zijn bayan in KunstKerk in Warffum. Het concert begint om 14.00 uur. Vluchtelingen uit Oekraïne hebben gratis toegang. Van overige belangstellenden wordt een vrije gift gevraagd. De opbrengst van beide concerten is bestemd voor de op-

Vrijwilligers gezocht

NOORD-GRONINGEN – Candanz Welzijn zoekt samen met het AZC Delfzijl diverse vrijwilligers voor het taal- en participatieproject #Meedoen. Nederland kent momenteel een grote toestroom van vluchtelingen. Kennis van de Nederlandse taal, om zich zodoende beter te kunnen redden, is ook voor hen belangrijk. Vrijwilligers leren de Nederlandse taal aan asielzoekers. De taal wordt ook gebruikt of haar Nederlandse spreekvaardigheid wil verbeteren. Naast het Nederlands leren spreken, zijn ontmoeting en gezelligheid belangrijk. Men wil ook graag gezellige middagen gaan organiseren waar iedereen welkom is. Daarnaast worden vrijwilligers gezocht voor het onderhouden en repareren van de fietsen van de bewoners van het asielzoekerscentrum. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via info@can-danz.nl.

Benefietconcert voor Oekraïene in KunstKerk Warffum

WARFFUM Muziekdocenten

van Cultuurcentrum Hogeland slaan de handen ineen en organiseren samen met hun leerlingen een benefietconcert voor Oekraïne.

Op zaterdag 19 maart van 12.00 tot 15.00 uur geven zij een doorlopend concert in de KunstKerk in Warffum. De toegang is vrij; alle donaties bezoekers komen ten aan Giro 555.

KunstKerk Hogeland

land in Warffum stelt haar

kerk ter beschikking en houdt die middag bovendien een rommelmarkt, die om 15.00 wordt afgesloten met een grote veiling. Het naastgelegen Spijslokaal verkoopt drinken en taart. Alle opbrengsten gaan naar Giro 555.

„Net als iedereen, zijn wij en onze leerlingen geschokt door de oorlog in Oekraïne, en maken we ons grote zorgen om het welzijn van de inwoners en de vele vluchtelingen. We willen iets doen,” stelt pianodocent en initiatiefneemster Paulien Seinen. „Iedereen die komt, kijken en luisteren kan geld doneren voor Giro555 (dit kan ook via QR code) en we hopen natuurlijk dat we samen heel veel kunnen inzamelen.”

Meer informatie op:
www.cultuurcentrumhogeland.nl

Tiggeldobbe verkoopt paaseitjes voor Oekraïne

WINSUM – Leerlingen van obs Tiggeldobbe in Winsum hebben zich twee weken lang ingezet voor Oekraïne. De paaseitjesactie werd een groot succes. Onder het motto ‘Tiggeldobbe voor Oekraïne’ zijn de kinderen de deuren langs gegaan in Winsum om paaseitjes aan de man en vrouw te brengen. Er werd voor meer dan 400 kilo aan paaseitjes verkocht. In totaal werden er 2177 zakjes verkocht met eitjes, die samen goed zijn voor een bedrag van 2531,80 euro. De volledige opbrengst gaat naar Giro 555. Gistermiddag werd de grote cheque met het eindbedrag onthuld. „Er is door alle kinderen een waanzinnige prestatie neergezet”, vindt adjunct-directeur Wouter van Riet van de Winsumer school.

12 | Donder

Inzameling van beddengoed voor Oekraïne

MUNNEKEZIJL – Inwoners van Munnekezijl bij Zoutkamp zijn een hulpactie gestart voor mensen in Oekraïne. Er wordt beddengoed ingezameld.

Er is dringend behoefte aan schone gebruikte of nieuwe matrassen, dekens, slaapzakken en kussens. Behalve voor volwassenen ook voor kinderen en baby's. Veel kinderen, vrouwen en ouderen slapen nu noodgedwongen op een koude vloer, terwijl het in het oosten van Europa tot eind mei koud is.

De goederen kunnen op zaterdag en werkdagen tot 17 maart ingebracht worden bij Beeno Oldenhuis aan de Olde Dyk 2 in Munnekezijl.

Veel lokale initiatieven voor vluchtelingen uit Oekraïne

NOORD-GRONINGEN – Het aantal lokale initiatieven dat in Noord-Groningen op poten wordt gezet voor de inwoners en vluchtelingen uit het door oorlog geplaagde Oekraïne groeit nog steeds.

Om alles een beetje in goede banen te leiden, is er onder meer een Facebook-pagina opgezet: Het Hogeland helpt Oekraïne. Op de Facebookpagina staat een overzicht van alle inzamelingspunten en acties op Het Hogeland. Dit gebeurt in samenwerking met de pagina Eemsdelta voor Oekraïne en stichting Groningen helpt Oekraïne.

Inwoners die een idee hebben, iets willen doen of vragen, kunnen dat aangeven via deze Facebookpagina. De initiatiefnemers hopen op deze manier inwonersinitiatieven te versterken en Oekraïense vluchtelingen een warm welkom en zorgvuldige introductie en kwalitatief goede opvang te bieden. Vanaf woensdagavond 16 maart komt er een website online van de stichting Groningen helpt Oekraïne, die actief is in de gemeenten Het Hogeland, Eemsdelta en Westerkwartier. Een van de mensen die bij deze stichting betrokken is, is lijsttrekker Linda Visser van de partij Lokaal Sociaal. Zij heeft vorige week de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van deze week helemaal stopgezet om zich volledig te kunnen focussen op de vluchtelingen uit Oekraïne. „Er zijn nu belangrijker dingen in de wereld”, is haar commentaar. Burgemeester Henk Jan Bolding is blij met alle particuliere initiatieven. De gemeente helpt hierbij waar men kan. Dat loopt via Vluchtelingenwerk Nederland en Vakland Het Hogeland. „Maar geld storten op giro 555 is in deze situatie misschien wel het allerbeste”, aldus de burgervader.

't Groenland voor Oekraïne

ZUIDWOLDE – Kinderen van samenwerkingschool 't Groenland in Zuidwolde hebben vorige voorjaarsfair georganiseerd. De opbrengst ging naar Oekraïne. De leerlingen verkochten andere zelfgemaakte armbandjes, koekjes, versierde en gedoneerde bloempotjes van Eldorado pen van kwekerij Oosterhuis, pannenkoekjes en smoothies. En voor wie het Saharazand nog wilde poetsen: er was zelfs een wasstraat. Alle activiteiten hebben maar liefst meer dan 1 ro opgeleverd voor Oekraïne.

Op het web

Ommelander Courant: Veel lokale initiatieven voor vluchtelingen uit Oekraïne–
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/41674/veel-lokale-initiatieven-voor-vluchtelingen-uit-oekraïne>

Ommelander Courant: Scholen in actie voor Oekraïne
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/42131/scholen-in-actie-voor-oekraïne>

Ommelander Courant: Basisschool Noorderlicht in actie voor Oekraïne
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/42326/basisschool-noorderlicht-in-actie-voor-oekraïne>

Ommelander Courant: Oekraïner geeft benefietconcerten in Warffum en Usquert
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/42673/oekraïner-geeft-benefietconcerten-in-warffum-en-usquert>

Ommelander Courant: Oekraïense liederen op carillon Middelstum
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/41202/oekraïense-liederen-op-carillon-middelstum>

Ommelander Courant: Laatste daad Hogelandster raad: geld voor opvang Oekraïners

Ommelander Courant: Proef Lokaal Bakkerij Rutgers bakt voor Oekraïne
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/41272/proef-lokaal-bakkerij-rutgers-bakt-voor-oekraïne>

Ommelander Courant: Laatste daad Hogelandster Raad: Geld voor opvang Oekraïners
<https://www.ommelander.info/nieuws/algemeen/42755/laatste-daad-hogelandster-raad-geld-voor-opvang-oekraïeners>

RTV-Noord: Leens zet zich in voor Oekraïense vluchtelingen
<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/913810/leens-zet-zich-in-voor-oekraïense-vluchtelingen-uit-opvang-warffum-we-geven-ze-een-warm-welkom>

RTV-Noord: Helling in teken muzikale benefietmiddag voor Oekraïne
<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/900596/oekraïneblog-helling-in-teken-muzikale-benefietmiddag>

RTV-Noord: 32 verhuisdozen vol met producten voor Oekraïne
<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/900596/oekraïneblog-helling-in-teken-muzikale-benefietmiddag>

Dagblad van het Noorden: Hulpacties voor Oekraïne in Groningen en Drenthe

<https://dvh.nl/groningen/Dit-zijn-de-hulpacties-voor-Oekraïne-in-Groningen-en-Drenthe.-Organiseer-jij-ook-iets-om-de-inwoners-te-helpen-Laat-het-ons-weten-27510810.html>

Dagblad van het Noorden: Benefietconcerten en versierde gebouwen bij actie voor Oekraïne

<https://dvh.nl/binnenland/Benefietconcerten-en-versierde-gebouwen-bij-actie-voor-Oekraïne-27512089.html>

Omroep het Hogeland: Proef Lokaal Bakkerij Rutgers: “Wij bakken voor Oekraïne”

<https://omroepethogeland.nl/2022/03/05/proef-lokaal-bakkerij-rutgers-wij-bakken-voor-oekraïne/>